

111/761151(039)



ЮрСпектр
Приемы информационных технологий
lex

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ЮРЫДЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Кафедра тэорыі і гісторыі дзяржавы і права

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЦЭНТР ЗАКАНАДАЎСТВА І ПРАВАВЫХ ДАСЛЕДАВАННЯЎ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЦЭНТР ПРАВАВОЙ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ІНСТЫТУТ ПЕРАПАДРЫХОЎКІ І ПАВЫШЭННЯ КВАЛІФІКАЦЫІ СУДДЗЯЎ,
РАБОТНІКАЎ ПРАКУРАТУРЫ, СУДОЎ І УСТАНОЎ ЮСТЫЦЫІ БДУ

БЕЛАРУСКАЯ НАТАРЫЯЛЬНАЯ ПАЛАТА

ТАА «ЮРСПЕКТР» (ВЫТВОРЦА ДАВЕДАЧНЫХ ПРАВАВЫХ СІСТЭМ –
ОНЛАЙН-СЭРВІС ГАТОВЫХ ПРАВАВЫХ РАШЭННЯЎ ILEX І КАНСУЛЬТАНТ-ПЛЮС)

СТАТУТ

**ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529 ГОДА
І ЯГО ГІСТОРЫКА-ТЭАРЭТЫЧНАЕ АСЭНСАВАННЕ**

Матэрыялы

**міжнароднага навукова-практычнага круглага стала,
прысвечанага юбілею гісторыка права,
доктара юрыдычных навук,
прафесара Таісіі Іванаўны Доўнар**

Мінск, 11 кастрычніка 2019 г.

**МІНСК
БДУ
2019**

ЗМЕСТ

РАЗДЗЕЛ I. СТАТУТ 1529 ГОДА – ПЕРШЫ СІСТЭМАТЫЗАВАНЫ ЗВОД ЗАКОНАЎ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА

Т.І. Доўнар

СТАТУТ 1529 ГОДА ЯК ПАЧАТАК НОВАГА ЭТАПУ ПРАВАВОГА РАЗВІЦЦЯ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА.....3

І.А Саракавік

УКЛАД ПРАФЕСАРА Т.І. ДОЎНАР У РАЗВІЦЦЁ ГІСТОРЫКА-ПРАВАВОЙ НАВУКІ БЕЛАРУСІ.....17

С.В. Рашэтнікаў, С.І Сіманаўскі

ПАЛІТЫКА-ПРАВАВЫ КАНЦЭПТ СТАТУТА ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529 ГОДА.....24

В.Н. Бибило

ПОЛИТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СТАТУТА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529 ГОДА.....30

Ю.А. Заика

ЗНАЧЕНИЕ СТАТУТА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529 ГОДА ДЛЯ РАЗВИТИЯ ИНСТИТУТА ОПЕКИ И ПОПЕЧИТЕЛЬСТВА.....42

О.И. Адамюк

ВКЛАД ПРОФЕССОРА Т.И. ДОВНАР В РАЗРАБОТКУ ПРОБЛЕМ ИСТОРИИ ВОЕННОЙ ЮСТИЦИИ В БЕЛАРУСИ.....48

Л.Л. Голубева
РАЗВІЦЦЁ ЮРЫДЫЧНАЙ НАВУКІ Ў ПРАЦАХ ДОКТАРА
ЮРЫДЫЧНЫХ НАВУК, ПРАФЕСАРА Т. І. ДОЎНАР.....56

Д.С. Маркевич
ПРИНЯТИЕ СТАТУТА 1529 ГОДА КАК УСЛОВИЕ
ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФЕОДАЛЬНОГО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО.....65

РАЗДЗЕЛ II. РАЗВІЦЦЁ ПРАВА Ў СТАТУЦЕ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529 ГОДА, ЯГО ЗНАЧЭННЕ І МЕСЦА Ў ЕЎРАПЕЙСКОЙ ДЗЯРЖАЎНА-ПРАВАВОЙ ГІСТОРЫІ

Дз.В. Шчэрбік
ПЕРАДУМОВЫ РАСПАЎСЮДЖАННЯ ПІСАНАГА ПРАВА
Ў ВЯЛІКІМ КНЯСТВЕ ЛІТОЎСКІМ У XIV – XVI
СТАГОДДЗЯХ.....71

В.И. Павлов
РЕЦЕПЦИЯ НОРМ ВИЗАНТИЙСКОГО БРАЧНО-
СЕМЕЙНОГО ПРАВА В ПРАВО ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО.....78

К.Л. Томашевский
РОЛЬ СТАТУТА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО
1529 ГОДА В РЕГУЛИРОВАНИИ ОТНОШЕНИЙ ПО НАЙМУ
ТРУДА.....82

Р.С. Тараборин
ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО В КОДИФИКАЦИОННЫХ
ОПЫТАХ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО И
МОСКОВСКОГО ГОСУДАРСТВА ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ
XVI ВЕКА.....88

Т.М. Киселева
ПРИНЦИП РАВЕНСТВА В ИСТОЧНИКАХ БЕЛОРУССКОГО
ПРАВА РАЗЛИЧНЫХ ПЕРИОДОВ.....95

А.В. Серегин
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ ГРАЖДАНСКОГО
ПРАВА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО,
РУССКОГО И ЖМУДСКОГО.....101

Д.А. Лагун
СТАТУТ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529
ГОДА В КОНТЕКСТЕ СОВРЕМЕННЫХ ПРИНЦИПОВ
ПРАВА.....108

В.И. Ермолович
ЮРИДИЧЕСКОЕ ЛИЦО В ПРАВЕ СРЕДНЕВЕКОВОЙ
СЕРБИИ И БЕЛАРУСИ.....111

Д.В. Шаблинская, В.А. Давидовская
РОЛЬ СТАТУТА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО
1529 ГОДА В ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИИ
ИМУЩЕСТВЕННЫХ НАКАЗАНИЙ.....132

В.В. Коледа
ВАЙСКОВЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ І ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ
ПАРАДКУ АДБЫВАННЯ ВАЙСКОВАЙ СЛУЖБЫ Ё
СТАТУЦЕ ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529
ГОДА.....139

И.Г. Скороход
РЕГЛАМЕНТАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОБЯЗАННОСТЕЙ
В СТАТУТЕ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529
ГОДА.....147

Л.В. Мікалаева
РЭГУЛЯЦЫЯ ПЫТАННЯЎ ЗНЕШНЯЙ ПАЛІТЫКІ
ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА Ё СТАТУЦЕ
ГОДА.....154

С.Н. Шабуневич
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ЮРИДИЧЕСКОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТИ ГОСУДАРСТВА ЗА НАРУШЕНИЕ
ПРАВ И СВОБОД ГРАЖДАН СТАТУТНЫМ
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВОМ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО.....159

І.І. Сямашка
АСАБЛІВАСЦІ ЎЗАЕМААДНОСІН СЯМ'І І ДЗЯРЖАВЫ:
ГІСТОРЫКА-ПРАВАВЫ АСПЕКТ (НА ПРЫКЛАДЗЕ
БЕЛАРУСІ).....165

А.В. Кожар
СТАТУТ ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529 ГОДА
ЯК АСНОЎНАЯ КРЫНІЦА ПРАВА БЕЛАРУСІ XVI
СТАГОДДЗЯ.....174

И.А. Сороковик	
ПОДГОТОВКА И ИЗДАНИЕ СТАТУТА ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529 Г. В СОВЕТСКОЕ ВРЕМЯ.....	179

РАЗДЕЛ III. УПЛЫЎ СТАТУТА ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОВСКАГА 1529 ГОДА НА ДАЛЕЙШАЕ РАЗВІЦЦЁ ДЗЯРЖАВЫ І ПРАВА

Н.А. Карпович	
КОНСТИТУЦИОННЫЙ СУД В ГОСУДАРСТВЕННО-ПРАВОВОМ МЕХАНИЗМЕ: СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	186

Г.А. Василевич	
О НАЦИОНАЛЬНОМ МЕХАНИЗМЕ ПО НЕДИСКРИМИНАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ.....	194

Ю.П. Гаўрыльчанка	
ЗНАЧЭННЕ ГІСТОРЫКА-ПРАВАВОЙ НАВУКІ Ў КАНТЭКСТЕ ФАРМІРАВАННЯ І ПАДТРЫМКІ Ў СТУДЭНЦКІМ АСЯРОДДЗІ ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ....	206

С.А. Калинин	
О ГЕНЕЗИСЕ ПРОСТРАНСТВЕННОГО РАССМОТРЕНИЯ ГОСУДАРСТВА В ЮРИСПРУДЕНЦИИ.....	212

А.В. Шидловский

ЗНАЧЕНИЕ СТАТУТОВ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО ДЛЯ ПРАВОВОЙ ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ
НАКАЗАНИЯ ЛИШЕНИЕМ СВОБОДЫ.....218

С.В. Шошин

НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА СТАТУТ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО 1529 ГОДА: ОТ КОНСТАТАЦИИ
СОДЕРЖАНИЯ ПАМЯТНИКА ИСТОРИИ ПРАВА К
ОПРЕДЕЛЕНИЮ ПЕРСПЕКТИВНЫХ ТРАЕКТОРИЙ
РАЗВИТИЯ ПРАВОВОГО ПРОСТРАНСТВА
СОВРЕМЕННОСТИ.....224

И.И. Лапцевич

ОБСТОЯТЕЛЬСТВА, ИСКЛЮЧАЮЩИЕ ПРЕСТУПНОСТЬ
ДЕЯНИЯ, В СТАТУТЕ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО 1529 ГОДА: ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОЙ
РЕГЛАМЕНТАЦИИ И СООТНОШЕНИЕ С
СОВРЕМЕННОСТЬЮ.....229

С.А. Гур'еў

АСНОЎНЫЯ ТЭНДЭНЦЫІ Ў ГІСТОРЫІ СІСТЭМАТЫЗАЦЫІ
КРЫМІНАЛЬНАГА ЗАКАНАДАЎСТВА ВЯЛІКАГА
КНЯЗТВА ЛІТОВСКАГА.....236

В.В. Сажина

ОСОБЕННОСТИ ГОРОДСКОЙ РЕФОРМЫ 1870 ГОДА В
БЕЛОРУССКИХ ГУБЕРНИЯХ РОССИЙСКОЙ
ИМПЕРИИ.....242

Е.А. Михасева	
ВЫСКОПАНИЕ	РАСХОДОВ, ЗАТРАЧЕННЫХ
ГОСУДАРСТВОМ	НА СОДЕРЖАНИЕ ДЕТЕЙ:
ИСТОРИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ.....	251
І.У. Вішнеўская	
ЗАКОННАСЦЬ І СПРАВЯДЛІВАСЦЬ У ПАЛІТЫКА-	
ПРАВАВОЙ ДУМЦЫ БЕЛАРУСІ ЭПОХІ АДРАДЖЭННЯ І	
РЭФАРМАЦЫІ.....	260
В.Ю. Вячорка	
МЕТРЫКІ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА –	
ЛЕТАПІСНАЯ КРЫНІЦА СІСТЭМАТЫЗАЦЫІ ПРАВА...266	
В.А. Шелкопляс	
СТАТУТ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1588	
ГОДА И ЕГО ДЕЙСТВИЕ В БЕЛОРУССКИХ ГУБЕРНИЯХ В	
ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА.....	272
Е.И. Орловская	
РОЛЬ ШЛЯХТЫ В РАЗВИТИИ ПАРЛАМЕНТСКОЙ	
СИСТЕМЫ В ВЕЛИКОМ КНЯЖЕСТВЕ ЛИТОВСКОМ (XIV –	
XVI ВВ.).....	277
Д.Г. Василевіч	
ПРАВА ЧЕЛОВЕКА КАК ОТРАЖЕНИЕ	
ГУМАНИСТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ.....	282
И.Л. Вершок	
ВОПРОСЫ ТРАНСФОРМАЦИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО	
ПРАВОСОЗНАНИЯ ЮРИСТОВ.....	289

А.В. Валеўка
ІНТЭГРАЦЫЯ КАРАЛЕЎСТВА ПОЛЬША І ВЯЛКАГА
КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА: ПРАВАВЫ АСПЕКТ.....297

Н.М. Юрашевич
СТАТУТ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529
ГОДА В КОНТЕКСТЕ КОНЦЕПЦИИ СВОЕВРЕМЕННОСТИ
В ПРАВЕ И УПРАВЛЕНИИ.....300

В.Н. Сатолин, Ю.Х. Рапян
СТАТУТ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1588
ГОДА И СОБОРНОЕ УЛОЖЕНИЕ 1649 ГОДА:
СРАВНИТЕЛЬНО-ПРАВОВОЙ АНАЛИЗ.....310

М. А. Байдарова
О НЕКОТОРЫХ ВОПРОСАХ ОБЪЕКТИВИЗАЦИИ
ИСКЛЮЧЕНИЙ В СТАТУТЕ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА
ЛИТОВСКОГО 1529 ГОДА И СУДЕБНИКЕ ИВАНА IV 1550
ГОДА.....322

Дз.С. Жук
СТАТУТ ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА 1529 ГОДА
ЯК КВІНТЭСЭНЦЫЯ ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАГА І
ПРАВАВОГА ЖЫЦЦЯ ТАГАЧАСНАГА БЕЛАРУСКАГА
ГРАМАДСТВА.....327

В.П. Скобелев
СТАТУТ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО
1529 ГОДА И СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРАВОСУДИЯ
ПО ГРАЖДАНСКИМ И ЭКОНОМИЧЕСКИМ ДЕЛАМ.....331

С.С. Карташов
 ПРЕИМУЩЕСТВЕННЫЕ ПРАВА НА ПРИМЕРЕ СТАТУТА
 ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО 1529 ГОДА
 В ГОСУДАСТВЕННО-ПРАВОВОЙ ИСТОРИИ НАРОДОВ
 ЦЕНТРАЛЬНОЙ И ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ.....338

А.А. Гур'ева
 УЗНІКНЕННЕ АДВАКАТУРЫ Ў БЕЛАРУСІ І
 СТАНАЎЛЕННЕ ЯЕ ТЭРМІНАЛАГІЧНАГА
 ВЫЗНАЧЭННЯ.....343

В.М. Бічун
 ПРАВАВОЕ СТАНОВІШЧА ГЛАВЫ ДЗЯРЖАВЫ Ў
 СІСТЭМЕ ОРГАНАЎ ДЗЯРЖАЎНАЙ УЛАДЫ ВЯЛІКАГА
 КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА (ДРУГАЯ ПАЛОВА XIV–XVI
 СТСТ.).....353

В.П. Сухопаров
 ГЕНЕТИЧЕСКИЕ НАЧАЛА ИСТОЧНИКОВ ПРАВА
 РОМАНО-ГЕРМАНСКОЙ ПРАВОВОЙ СЕМЬИ
 (ВРЕМЕННОЙ АСПЕКТ).....359

Т.У. Иванова
 АБ ГЕНЭЗІСЕ СТАТУТНАГА ПРАВА Ў ВЯЛКІМ КНЯСТВЕ
 ЛІТОЎСКІМ.....364

Н.Н. Хаткевич
 СТИМУЛИРОВАНИЕ ПРАВОВОГО ПОВЕДЕНИЯ
 ПОСРЕДСТВОМ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ПРЕФЕРЕНЦИЙ....370

А.Н. Фиронов	
ЦЕННОСТНЫЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРАВОВОЙ	
КУЛЬТУРЫ ЛИЧНОСТИ.....	374

А.И. Голубева	
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ ГРАЖДАНСКОГО	
ПРОЦЕССУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА БЕЛАРУСИ В	
XVI – XIX ВЕКАХ.....	379

Н.П. Денисюк	
СОХРАНЕНИЕ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ КАК	
ИСТОЧНИК РАЗВИТИЯ БЕЛОРУССКОГО	
ГОСУДАРСТВА.....	384